

Krajinské veliteľstvo Zboru väzenskej stráže v Nitre 1949 - 1952

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1550_7374	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Krajské veliteľstvo Zboru väzenskej stráže v Nitre	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1949 – 1952	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	0,84 bm (7 archívnych škatúl)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Krajské veliteľstvo Zboru väzenskej stráže v Nitre	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Zbory väzenskej stráže boli špecializované ozbrojené jednotky, ktoré zabezpečovali správnu a strážnu službu pri výkone súdnej a inej väzby vo väzenských ústavoch a zároveň zaisťovali bezpečnosť a poriadok v justičných budovách a častiach budov používaných justičnou správou. Otázky organizácie, služobných a platových pomerov Zboru väzenskej stráže v Československu upravovali po roku 1945 viaceré právne normy, predovšetkým dekrét prezidenta republiky č. 94/ 1945 Zb. z 1. októbra 1945, vládne nariadenie č. 3/1947 Zb., zákon č. 321/1948 Zb. o Zbore uniformovanej väzenskej stráže (ďalej len ZVS) a Zákon o zľudovení súdnictva č. 319/1948 Zb. z 22.	Dejiny správy pôvodcu

	<p>decembra 1948, § 116 – 126.</p> <p>Uvedené zákonné normy podriadili ZVS priamo Ministerstvu spravodlivosti v Prahe, na území Slovenska čiastočne aj Povereníctvu spravodlivosti (do 1. januára 1951). Príslušníci ZVS mali zároveň týmito zákonnými úpravami ustanovené práva stráže príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti.</p> <p>Správu nad Zbormi väzenskej stráže pôsobiacimi pri krajských a okresných súdnych väzniciach a trestných a nápravných výchovných ústavoch prevzali v jednotlivých krajoch Československa <i>Krajské veliteľstvá ZVS</i>. Na základe uvedených právnych noriem prešli do ich správy novozriadené <i>Oddiely ZVS</i>, ktoré sa zriadili pri jednotlivých krajských väzniciach a trestných ústavoch a <i>Stanice ZVS</i>, ktoré pôsobili pri jednotlivých Okresných súdnych väzniciach.</p> <p>Krajské veliteľstvo ZVS v Nitre (ďalej KV ZVS) riadilo príslušníkov ZVS pôsobiacich v krajských a okresných väzniciach, trestniciach a nápravných výchovných ústavoch na území Nitrianskeho kraja, staralo sa aj o stavebné investície a opravy väzenských objektov a objektov pre služobníkov ZVS, o kontrolu evidencie a inventarizácie hnutel'ného majetku vo väzniciach, ako aj o zdravotnícku a sociálnu starostlivosť o príslušníkov ZVS. Na čele riadenia KV ZVS v Nitre stál krajský veliteľ. Jemu podliehal zástupca veliteľa, zástupca krajského veliteľa pre politické veci, krajský inšpektor Civilnej obrany, náborčík, hospodár, hlavný účtovník, účtovník, vedúci veliteľskej kancelárie a vodič. Krajským veliteľom sa v roku 1952 stal Milan Ďuriš.</p> <p>Krajskému veliteľstvu podliehal <i>Oddiel ZVS v Nitre</i>, ktorý zabezpečoval správu a výkon väzby v Krajskej väznici v Nitre a <i>Oddiel ZVS v Hlohovci</i>, ktorý zabezpečoval výkon väzby v trestnom ústave Leopoldov I. a II., v Správe justičného hospodárstva SVS Leopoldov a v Štátnom ústave pre mladistvých v Hlohovci.</p> <p>Na úrovni okresov podliehali krajskému veliteľstvu v Nitre Stanice ZVS v Bánovciach nad Bebravou, Handlovej, Komárne, Leviciach, Nových Zámkoch, Prievidzi, Štúrove, Topoľčanoch a Vrábl'och, ktoré zabezpečovali správu a výkon väzby v bývalých okresných súdnych väzniciach. K prevzatíu ich majetku došlo stanicami ZVS postupne</p>	
--	---	--

		<p>v priebehu roku 1949, čo dokladá viacero zachovaných zápisníc v predmetnom archívnom fonde.</p> <p>Pôsobnosť KV ZVS v Nitre prešla na základe vládneho uznesenia č. 206/1952 Zb. o ujednotení väzenstva z 1. októbra 1952 do kompetencie Ministerstva národnej bezpečnosti a jeho Krajského oddelenia nápravných zariadení v Nitre, ktoré prebralo správu nad jednotlivými Zbormi väzenskej stráže (nanovo útvarmi výkonu väzby), ako aj správu nad bývalými krajskými a okresnými väznicami a trestnicami (nanovo útvarmi nápravných zariadení) na území Nitrianskeho kraja.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Písomnosti KV ZVS boli pôvodne premiešané s písomnosťami právneho nástupcu Krajskej správy nápravných zariadení v Nitre a len orientačne rozdelené podľa jednotlivých činností náplne práce KV ZVS, ako boli zrejme aj pôvodne ukladané pred vyradovacím konaním v roku 1957.</p> <p>Pri novom usporiadaní sa z písomností KV ZVS vytvoril nový samostatný archívny fond. U jeho písomností sa nedal bližšie určiť pôvodný systém usporiadania.</p>	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Písomnosti KV ZVS v Nitre z rokov 1949 – 1952 boli vyčlenené z písomností právneho nástupcu Krajského oddelenia nápravných zariadení v Nitre. Pôvodný fond Krajské nápravne zariadenie v Nitre bol inventarizovaný a rozčlenený na 2 fondy: archívny fond Krajské oddelenie nápravných zariadení v Nitre a archívny fond Krajské veliteľstvo Zboru väzenskej stráže v Nitre.</p> <p>Do archívu boli písomnosti prevzaté pod prírastkovým číslom 185/2 v roku 1958.</p>	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	<p>Písomnosti v archívnom fonde dokumentujú plnenie úloh Zboru väzenskej stráže, ktorý v rámci svojej pôsobnosti okrem svojich primárnych úloh zabezpečoval aj zdravotnú a sociálnu starostlivosť pre príslušníkov zboru, zamestnancov zboru a viedol aj evidenciu a štatistiku potrebnú na plnenie úloh zboru. Písomnosti v archívnom fonde</p>	Obsah a rozsah archívneho fondu

		<p>obsahujú ďalej dokumenty o stavebných investíciách a opravách väzenských objektov a objektov pre služobníkov ZVS, pre ktorých sa v Nitre postavil služobný byt; dokumenty o kontrole evidencie a inventarizácii hnuťného majetku vo väzniciach, ako aj o zdravotníckej a sociálnej starostlivosti o príslušníkov ZVS (záležitosti plátov, poistenia a ošatenia).</p> <p>Úradné knihy (knihá príjmov, knihá výdavkov, knihá kontokorentu a denník štátnych peňazí) sú z roku 1951 a 1952, pomocné knihy (knihy došlej a odoslanej korešpondencie a inventár služobných predpisov a pomôcok) sú z rokov 1949 až 1952. Smernice a osobné spisy zamestnancov zachytávajú celé obdobie rokov 1949 až 1952. V časti týkajúcej sa inventarizácie majetku sú dokumenty o odovzdaní a prevzatí súdnych väznic z rokov 1949 a 1952. Písomnosti týkajúce sa investícií, rozpisu stavebných prác a nákladov sú z rokov 1950 – 1952. Faktúry a objednávky a tiež pokladničné dokumenty sú z rokov 1951 a 1952. Spisy o ošatení a odevné karty zamestnancov pochádzajú z rokov 1950 – 1952. V časti poistenia zamestnancov sú zdokumentované úrazy z roku 1952. Technická dokumentácia služobných motorových vozidiel ZVS pochádza z rokov 1950 – 1952. V archívnom fonde je uložených 97 inventárnych jednotiek. Prvých 7 inventárnych jednotiek tvoria 4 úradné knihy a 3 registratúrne pomôcky, uložené v 2 škatuliach. Spisový materiál je uložený v 5 archívnych škatuliach.</p>	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	<p>Písomnosti boli pôvodne premiešané s písomnosťami právneho nástupcu Krajskej správy nápravných zariadení v Nitre a len orientačne rozdelené podľa jednotlivých činností náplne práce KV ZVS, ako boli zrejme aj pôvodne ukladané pred vyradovacím konaním v roku 1957.</p>	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	<p>Neočakávajú sa.</p>	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>Pri novom usporiadaní sa z písomností KV ZVS vytvoril nový samostatný archívny fond. Jeho písomnosti boli rozdelené do jednotlivých vecných skupín podľa obsahovej náplne činnosti Krajského veliteľstva. V uvedených skupinách sú ostatné písomnosti</p>	Spôsob usporiadania

		<p>usporiadané podľa svojej chronologickej postupnosti. Za inventárnu jednotku archívneho fondu bola definovaná vecná skupina spisov.</p> <p>Archívny fond je usporiadaný a prístupný inventárom v štruktúre:</p> <p>Knihy</p> <p>I. Úradné knihy II. Pomocné knihy</p> <p>Spisy</p> <p>I. Smernice a nariadenia II. Osobné spisy zamestnancov III. Inventarizácia majetku IV. Stavebné investície a opravy V. Plánovanie VI. Objednávky a faktúry VII. Pokladňa VIII. Ošatenie a odevné karty zamestnancov IX. Poistenie zamestnancov X. Evidencia služobných vozidiel XI. Rôzne</p>	
3.4.1.	Conditions governing acces	Vo vecnej skupine II. Osobné spisy zamestnancov je štúdium obmedzené zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov, spisy budú prístupné od roku 2042.	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania

			reprodukcii
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Zachovala sa len časť písomností KV ZVS v Nitre z rokov 1949 – 1952 (boli vyčlenené z písomností právneho nástupcu Krajského oddelenia nápravných zariadení v Nitre), ale zachované písomnosti nie sú poškodené.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, PhDr. Peter Keresteš: Krajské veliteľstvo Zboru väzenskej stráže v Nitre 1949 – 1952, inventár, Nitra 2009, evid. č. 176.	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, Novozámocká 273, 951 12 Ivanka pri Nitre	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Informácie nie sú známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note	---	Poznámka

3.7.1.	Archivist's note	Mgr. Edina Turanová	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	21.08.2017	Dátum vyhotovenia opisu